

Madencilik sektöründeki özelleştirme uygulamalarına AKP Hükümeti döneminde büyük hız verilmiştir.

Ülkemizin işleyen tek gümüş madenine sahip Eti Gümüş İşletmesi, tek blister bakır üretim tesisi Karadeniz Bakır Samsun İşletmesi, Küre Bakır İşletmesi, dünya krom pazarında yüksek talebi olan metalürjik kalitede krom cevherlerine sahip Elazığ Krom İşletmesi, Eti Elektrometalurji İşletmesi, boksit rezervleri ve Oymapınar Hidroelektrik Santrali ile birlikte Seydişehir Alüminyum Tesisleri gibi yılların madencilik birikimleri, son iki yılda haraç mezat elden çıkarılmıştır.

Böylelikle, kamu sektörü, kömür ve bor dışında madencilik sektöründen neredeyse tamamen çekilmiş olmaktadır. Ancak, satılan tesislerin akıbetleri konusunda tereddütler mevcuttur. Geçmişte madenlerini aramaktan vazgeçen ülkemiz, yakın bir gelecekte madenlerini üretmemeye tehlikesiyle de karşı karşıya kalabilecektir.

Yapılan özelleştirmelerin hiçbirisinde ekonomik akılcılık bulunmamaktadır. Bilimsel ve teknik temeller üzerinde geliştirilmemişlerdir.

Dünya madencilik endüstrisinde konsolidasyon ve tekelleşme artarak sürmektedir. Türkiye'de ise, tersine, madencilik sektörü parçalanarak küçültülmektedir. Küçültülmüş madencilik işletmelerinin söz konusu dev şirketlerle rekabet edebilmeleri mümkün değildir.

Bugüne kadar madencilik sektöründeki özelleştirme uygulamaları üzerine yapılan araştırmalar, kamu mülkiyetinin özel sektöre devrinin, ekonomide etkinlik ve verimliliği sağlamakta başarılı olmadığını göstermektedir. Madenlerimiz, çok büyük oranda hammadde olarak dışarıya satılmakta olup, sanayiye dönük kullanımları sınırlı kalmaktadır. Özelleştirme, bu sorunu çözmeye yönelik bir girişim değildir. Gerçek sorun yine ortada kalmaktadır. Yapılması gereken, kamunun elindeki işletmeleri özelleştirmek ve madenlerimizi hammadde olarak ülke dışına ihraç edilmesini sürdürmek değil, mevcut hammadde kaynaklarını sanayi sektörlerinin kullanımına sunmak, böylece katma değeri artırmak olmalıdır.

Madencilik sektörünün, plansız ve kuralsız

ortamlarda ülke kalkınmasına herhangi bir yarar sağlaması beklenilmemelidir. Madencilik sektöründe başarı için planlama ön koşuldur. Söz konusu planlamada ülke sanayi sektörleri ile entegrasyon ön planda tutulmalıdır. Madenlerimizin ekonomik gelişme bakımından önemi, fazla miktarlarda üretilip yurt dışına satılarak döviz elde edilmesinde değildir. Madencilik ürünleri, sanayiye düşük maliyette ve kaliteli girdi sağlamalıdır.

Madencilik sektöründe özelleştirmelerin, sektörün gelişmesini sağlayacağı varsayımı irdelenmeye ve araştırılmaya muhtaçtır. Son yirmi yılda edinilen deneyim, özelleştirme söylem ve uygulamalarının sektörün daha da gerilemesine neden olduğu şeklindedir. Olumlu sonucu verecek modeller, ancak ve ancak sorunların ortaya doğru konulabilmesi ile mümkündür.

Son dönemde, tartışmalı özelleştirme uygulamalarının yanında, laiklik ilkesini zaafa uğratmaya yönelik girişimlerin de hız kazandığı görülmektedir. Ülkemizin geleceğini çok yakından ilgilendiren söz konusu girişimlerin dikkatle izlenmesi ve tepkisiz kalınmaması büyük önem taşımaktadır.

Madencilik Bülteni'nin bu sayısında, madencilik sektöründeki hatalı özelleştirme uygulamaları ve Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'nun kapatılmasına yönelik girişimlere ilişkin görüşlerimize yer verilmektedir. Ayrıca, İzmir'de gerçekleştirdiğimiz Türkiye 19. Uluslararası Madencilik Kongresi ve Fuarı, Diyarbakır'da gerçekleştirdiğimiz I. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Maden Kaynaklarının Değerlendirilmesi Sempozyumu ve Ankara'da düzenlediğimiz Madencilik ve Çevre Sempozyumu ile Odamız tarafından verilmekte olan Teknik Nezaretçilik Seminerleri'ne ilişkin haberler aktarılmaktadır.

Geçtiğimiz günlerde kaybettiğimiz sevgili Erdal Ünal Hocamızı saygıyla anar, yakınlarına ve madencilik camiasına tekrar baş sağlığı dileriz.

Saygılarımızla

Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu